

ผู้ช่วยศาสตราจารย์บัณฑิต อ่อนดำ

สังคมวิทยาและมานุษยวิทยา ศึกษานิเทศศาสตร์ (สาขาสังคมวิทยา) ปีการศึกษา 2555

ประวัติการศึกษา

ปริญญาตรี	รัฐศาสตร์บัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2508)
ปริญญาโท	Rural Sociology, Cornell University (2514)

ประวัติการทำงาน

- พ.ศ.2545 - ปัจจุบัน
- ประธานกรรมการมูลนิธิพัฒนาที่อยู่อาศัย
 - ประธานกรรมการศูนย์ต่อสู้เอาชนะยาเสพติดภาคประชาชนแห่งชาติ (ศตส. ภาคประชาชน)
 - กรรมการมูลนิธิสภาวัฒนธรรมแห่งเอเชีย (Asia Culture Forum on Development- ACFOD)
 - กรรมการมูลนิธิการศึกษาไทย-ญี่ปุ่น
 - กรรมการสถาบันยุทธศาสตร์สันติวิธี สภาความมั่นคงแห่งชาติ
 - กรรมการมูลนิธิประสานความร่วมมือพัฒนาทุ่งกุลาร้องไห้
 - กรรมการมูลนิธิชุมชนไทย
 - ที่ปรึกษาสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน)

ผู้ช่วยศาสตราจารย์บัณฑิต อ่อนดำ

สังคมวิทยาและมานุษยวิทยา ศึกษานิเทศศาสตร์ (สาขาสังคมวิทยา) ปีการศึกษา 2555

พิธีพระราชทานปริญญาบัตร มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา || 1 สิงหาคม 2556

- ที่ปรึกษาองค์กรชาวบ้านเพื่อการพัฒนาภาคอีสาน
 - ที่ปรึกษาโครงการยุทธธรรมและสันติ
 - ที่ปรึกษาสมัชชาคนจน
- พ.ศ.2536 – 2544**
- คณะทำงาน Focus on the Global South สถาบันวิจัยสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 - ผู้ประสานงาน Asia Culture Forum on Development (ACFOD) กรุงเทพฯ
 - อาจารย์พิเศษ นักวิชาการอิสระ และที่ปรึกษาเครือข่ายองค์กรประชาชน และองค์กรพัฒนาเอกชนทั่วประเทศ
 - ผู้เชี่ยวชาญด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน มวลชนสัมพันธ์ บริษัท ดาวฤกษ์ คอมมูนิเคชั่นส์ จำกัด
- พ.ศ.2534 - 2536**
- ประธานคณะกรรมการประสานงานองค์กรพัฒนาเอกชนพัฒนาชนบท ภาคอีสาน (กป.อพช.อีสาน)
 - ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการประสานงานองค์กรพัฒนาเอกชนพัฒนาชนบท (กป.อพช.ส่วนกลาง)
- พ.ศ.2533 - 2534** นักวิจัย โครงการป่าไม้ (ดร.เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง-หัวหน้าโครงการ)
- พ.ศ.2529 - 2532** ผู้เชี่ยวชาญเรื่องกลุ่ม โครงการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเกษตรกรขนาดเล็ก (Small Farmers' Participation Project- SFPP)
- พ.ศ.2527 - 2528**
- นักวิชาการอิสระ
 - ผู้จัดการมูลนิธิประสานความร่วมมือพัฒนาทุ่งกุลาร้องไห้ (Grassroot Rural Integrated Development- GRID)
 - นักวิชาการด้านการประเมินผลแบบมีส่วนร่วม โครงการพัฒนาชนบท ภาคอีสาน 1 องค์การอนุเคราะห์เด็ก

ผู้ช่วยศาสตราจารย์บัณฑิต อ่อนดำ

สังคมวิทยาและมานุษยวิทยา คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิถียุคใหม่ (สาขาสังคมวิทยา) ปีการศึกษา 2555

พิธีพระราชทานปริญญาบัตร มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ || 1 สิงหาคม 2556

เป็นกรรมการมูลนิธิ, กลุ่มประสานงานศาสนาเพื่อสังคม (กศส.), และ สภาคริสตจักร แห่งประเทศไทย โดยร่วมงานกับเลขานุการสภาฯ เป็นต้น

หลังเหตุการณ์ 6 ตุลาคม 2519 อาจารย์ตัดสินใจลาออกจากราชการ และไปทำงานที่สภาคริสตจักรแห่งเอเชีย (Christian Conference of Asia - CCA) ที่ฮ่องกง เป็นเวลา 4 ปี จึงกลับเมืองไทย เมื่อกลับสู่ประเทศไทยครั้งนี้ อาจารย์ก็ได้อุทิศตัวทำงานร่วมกับเกษตรกรคนยากคนจนในชนบทอย่างเต็มที่ โดยเป็นผู้ให้การสนับสนุนทางวิชาการและแนวทางการพัฒนา การทำงานกับชาวบ้านในหลายโครงการ จัดฝึกอบรม ประเมินผลงานพัฒนา รวมถึงเป็นผู้จัดการมูลนิธิประสานความร่วมมือพัฒนาทุ่ทุ้งทุ้งให้ (Grassroot Rural Integrated Development- GRID), เป็นผู้เชี่ยวชาญประจำโครงการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเกษตรกรขนาดเล็ก (Small Farmers' Participation Project-SFPP) เป็นเวลาต่อเนื่องกันถึง 3 ปีครึ่ง สร้างวิธีการวิเคราะห์ระบบชนบท (Rural System Analysis- RSA) ซึ่งผนวกงาน 3 อย่างเข้าด้วยกัน ซึ่งได้แก่ งานวิจัย งานพัฒนา และการเสริมพลังอำนาจแก่เกษตรกรผู้ยากจน วิธีการวิจัยที่อาจารย์บัณฑิต เสนอนี้ เป็นที่ยอมรับอย่างกว้างขวางทั้งในแวดวงงานพัฒนาและงานวิชาการ นอกจากนี้ยังได้ร่วมทำงานวิจัยเรื่อง ป่าไม้ กับ ดร.เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง และ ดร.ประยงค์ เนตยารักษ์

ในช่วงทศวรรษที่ 2530-40 เป็นยุคที่องค์กรพัฒนาเอกชนมีบทบาทมากในการทำงานในพื้นที่ชนบทที่ห่างไกล และ สะท้อนปัญหาชนบท เพื่อร่วมกันหาแนวทางแก้ไข อาจารย์บัณฑิต รับผิดชอบ รับหน้าที่เป็น ประธานคณะกรรมการประสานงานองค์กรพัฒนาเอกชนพัฒนาชนบท ภาคอีสาน (กป.อพช.อีสาน) และ ยังเป็นผู้อำนวยความสะดวกสำนักงานคณะกรรมการประสานงานองค์กรพัฒนาเอกชนพัฒนาชนบท (กป.อพช.ส่วนกลาง) ตำแหน่งทั้ง 2 นี้มีบทบาทอย่างสำคัญในการกำหนดทิศทางการทำงานกับคนจนและท้องถิ่นขององค์กรพัฒนาเอกชน และทำหน้าที่เป็นล่ามนำชาวนาไทยไปสู่เวทีชาวนาโลก ที่ประเทศญี่ปุ่น เมื่อปี พ.ศ.2532

เมื่อท่านมีอายุ 60 ปี ในปี พ.ศ.2538 ลูกศิษย์ลูกหาและเพื่อนร่วมอุดมการณ์ได้จัดงานครบรอบวันเกิดและได้พิมพ์หนังสือที่ระลึกให้ท่านด้วยคำขวัญที่แสดงตัวตนของท่านในการทำงานกับคนยากคนจนว่า “ยิ่งนาน ยิ่งมั่นคง” อาจารย์บัณฑิต ได้รับการกล่าวขานจาก สุลักษณ์ ศิวรักษ์ ว่าเป็นคนที่ได้ทำคุณประโยชน์ที่สำคัญ 3 ประการ คือ 1) เป็นนักวิชาการที่ไม่ได้อยู่บนหอคอยงาช้าง หากค้นคว้าหาความรู้จากมวลชน แล้วนำสู่ราษฎรผู้ยากไร้ ซึ่งนับว่าหาได้ยาก 2) เป็นผู้ที่มีบทบาทในวงการพัฒนาเอกชน แทบทุกหน่วยงาน

ผู้ช่วยศาสตราจารย์บัณฑิต อ่อนดำ

สังคมวิทยาและมานุษยวิทยา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (สาขาสังคมวิทยา) ปีการศึกษา 2555

พิธีพระราชทานปริญญาบัตร มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ || 1 สิงหาคม 2556

เคารพนับถือ และเชื้อฟังเขา เพราะเขามีใจเป็นกลาง ไม่เข้าข้างใคร และ 3) เป็นพุทธศาสนิกที่มีความรู้ดี ทั้งในด้านปริยัติและปฏิบัติ

อาจารย์บัณฑิต เป็นทั้งนักวิชาการและนักพัฒนา ที่ริเริ่มแนวทางการทำงานใหม่ๆ และ ผักผ่อนคนรุ่นใหม่ให้ทำงานร่วมกับชาวบ้าน และผู้ยากลำบากด้วยความอุทิศสละ กว่า 15 ปีที่ผ่านมา จนถึงปี พ.ศ.2555 อาจารย์รับตำแหน่งสำคัญในองค์กรพัฒนาหลายองค์กร อาทิ ประธานกรรมการมูลนิธิพัฒนาที่อยู่อาศัย, ประธานกรรมการศูนย์ต่อสู้อาชชะยะเสพติดภาคประชาชนแห่งชาติ (ศตส. ภาคประชาชน), กรรมการมูลนิธิสภาวัฒนธรรมแห่งเอเชีย (Asia Culture Forum on Development-ACFOD), กรรมการมูลนิธิการศึกษาไทยญี่ปุ่น, กรรมการสถาบันยุทธศาสตร์สันติวิธี สภาความมั่นคงแห่งชาติ, กรรมการมูลนิธิประสานความร่วมมือพัฒนาทุ่งกุลาร้องไห้, กรรมการมูลนิธิชุมชนไท, ที่ปรึกษาสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน), ที่ปรึกษาองค์กรชาวบ้านเพื่อการพัฒนาภาคอีสาน, ที่ปรึกษาโครงการยุทธธรรมและสันติ, ที่ปรึกษาสมัชชาคนจน

อาจารย์บัณฑิต ได้ชื่อว่าเป็นนักวิชาการของประชาชน ที่ไม่ได้อยู่บนหอคอยงาช้าง ท่านพร่ำสอนวิชาการพัฒนาสังคมให้ทั้งนักศึกษาและบัณฑิตจากมหาวิทยาลัยต่างๆ ทั่วประเทศ ท่านไปทุกที่ที่ประชาชนมีความทุกข์ร้อนและต้องการให้ท่าน ไปช่วยกระตุ้นให้เกิดการรวมพลังสร้างกลุ่มขึ้นมาเคลื่อนไหวเรียกร้องสิทธิความเป็นธรรมในสังคมอย่างไม่มีวันเหนื่อย แม้ครอบครัวจะมีความอึดอัด แต่ท่านก็ทุ่มเทชีวิตให้กับคนยากคนจนที่ทุกข์ยากเดือดร้อนมากกว่า ท่านมีส่วนเป็นกำลังสำคัญในการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับขบวนการนักพัฒนาอาสาสมัครคนรุ่นใหม่ ที่มุ่งมั่นออกไปทำงานเพื่อคนส่วนใหญ่ในสังคม และการที่ท่านเป็นพุทธศาสนิกที่มีความรู้และเป็นนักปฏิบัติทำให้ท่านสามารถประพฤติปฏิบัติตนอยู่ในศีลในธรรม อันเป็นที่ยอมรับนับถือของบุคคลและหน่วยงานในวงการพัฒนาสังคม ทั้งในประเทศและต่างประเทศ

ผ่านมาจนถึงวันนี้ ท่านก็ยังเป็น อาจารย์บัณฑิต คนเดิม ที่กำลังรอให้ตัวเองลุกเดินขึ้นมาได้อีกครั้งหนึ่ง เพื่อที่จะสานต่อความคิด ความมุ่งมั่นให้คนยากคนจนในสังคมไทยได้ลืมตาอ้าปากขึ้นมาได้อย่างมีศักดิ์ศรี ร่วมสร้างคนรุ่นใหม่ที่มีปณิธานที่จะทำงานรับใช้สังคมต่อไป

ผู้ช่วยศาสตราจารย์บัณฑิต อ่อนดำ

สังคมวิทยาและมานุษยวิทยา วิทยาลัยศึกษาศาสตร์ (สาขาสังคมวิทยา) ปีการศึกษา 2555

พิธีพระราชทานปริญญาบัตร มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ || 1 สิงหาคม 2556